

mavrica

2018, letnik 11. št. 42/43

KOLOFON:

Založnik:

SKD Istra Pula,
Držičeva 2, 52100 Pula, Hrvatska

Ime publikacije:

Mavrica

2018, letnik 11, št. 42/43

Urednica: Maja Tatković Diklić

Uredniški odbor:

Klaudija Velimirović, Danica Avbelj,

Danica Bojković, Mirjam Pram

Lektoriranje slovenskega jezika:

Mateja Klemenčič

Oblikovanje in grafična priprava:

AIKO, Maja Cerjak s.p.

Tisk: Tiskara Nova

Fotografija na naslovnici:

Fotolia, Christmas glass ball with tree in it

Fotografija na zadnji strani:

Fotolia, Christmas snowfall in park

Naklada: 300 izvodov

Mavrica je glasilo društev:

SKD Istra Pula

SKD Oljka Poreč

SKD Ajda Umag

Uradne ure Skd Istra Pula:

Uradni dnevi: 10.00 – 12.00

razen ob četrtkih: 16.00 - 18.00

Facebook ime: Skd Istra Pulj

Spletna stran: www.skdistra.hr

Prispevke za Mavrico pošljite na:

slovenci@skdistra.hr

Glasilo sofinancirajo:

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v

zamejstvu in po svetu, Savjet Republike

Hrvatske za nacionalne manjine,

Mesto Pula

Fotografije:

Če ni drugače navedeno so fotografije last Skd Istra Pula, ostalih slovenskih društev v Istri, Fotolie, Slovenske turistične organizacije in drugih internetnih virov.

Jesen, ki se je že zdavnaj začela, je prinesla nekaj sprememb v naše društvo. Vaša urednica Mavrice in poslovna tajnica SKD je septembra rodila punčko Anjo, zato bo v tem času porodniškega dopusta z vami Kristina Slana Černe. Dolgoletno zborovodkinjo Encijana Paolo Stermotic je zamenjala mlada, ambiciozna Ina Cerovečki. V intervjuju lahko preberete kaj je povedala o sebi in svojih umetniških načrtih za Encijan. Paolin poslovilni koncert je bil septembra na Portarati, Ina pa je imela prvi koncert z Encijanom oktobra v Fažani.

Za nami so tudi Dnevi slovenske kulture, ki so s svojimi prireditvami v vseh istrskih slovenskih društvih razvedrili cel oktober, o čemer lahko več preberete v tej Mavrici. Člani umaške Ajde so bili pri rojakih v Tuzli, z vami pa so delili tudi doživetja s snemanja HTV oddaje Manjinski mozaik.

Novembra smo v društvu obeležili tudi stoto obletnico konca prve svetovne vojne. Ob tej priložnosti nas je obiskala veleposlanica RS na Hrvaškem, Smiljana Knez.

V upanju, da bo postal tradicionalna manifestacija, smo tudi letos organizirali Otroški festival multikulturalnosti, na katerem so se predstavili otroci puljskih manjšin.

Povejmo še pomembno, prelomno novico z Reke: 24. oktobra je bil na reški Filozofski fakulteti odprt lektorat slovenskega jezika, ki se bo začel izvajati z drugim semestrom, torej v začetku prihodnjega leta.

Uživajte v veselem decembru in prihajajočih praznikih.

Do naslednje Mavrice,

Maja Tatković Diklić, urednica

04 Dnevi slovenske kulture v Istri

- 4 Dnevi slovenske kulture v Istri članek
- 6 Francozi na dnevih slovenske kulture
- 7 Dan slovenske kulture v Umagu
- 9 Karavana slovenske kulture v Istri
- 10 (R)evolucija puljskih vizur
– razstava Franca Branka Ancelja

11 Intervju

- 11 Sproščeno in z nasmehom

13 Dogodki v društvu

- 13 Glasbeno darilo za mesto Pulj
- 14 Fažani z ljubeznijo
- 15 Ob stoti obletnici konca prve svetovne vojne
- 16 2. Otroški festival multikulturalnosti

17 Iz drugih društev

- 17 Koncert slovenskih zborov v tuzli
- 19 Snemanje manjinski mozaik HTV

21 Govorimo slovensko

- 21 Moj dan

22 Novice

- 22 Lektorat slovenskega jezika na Reki

23 Zdravo življenje

- 23 Kislo zelje: metla za želodec in črevesje

26 Dogodki v mestu

Povzeto po: slovinci.si

nevi slovenske kulture v Istri 2018

V treh oktobrskih tednih so se v Pulju, Labinu, Lovranu, Poreču, Umagu in Buzetu, kjer delujejo slovenska društva, zvrstili številni dogodki, ki so v ospredje postavili slovenski jezik in ustvarjalnost na različnih področjih.

Anita Hromin je predstavila fotografsko razstavo

Cankarjevi brki v Buzetu

Dramska skupina pripravljena za nastop

Gorenjke v Umagu

Predsednik Lipe iz Buzeta Boris Grželj in coprnica

Razstava Franca Branka Ancelja

Dnevi slovenske kulture v Istri vsako leto prinesejo nekaj novega. Letos so se v koordinaciji istrskih slovenskih društev odločili, da tradicionalni teden razširijo v skoraj celomesečno prireditev. Do letos je obstajal Teden slovenske kulture. Bilo je naporno, ko se je vsak dan v tednu nekje nekaj dogajalo. Nemogoče je bilo prisostvovati vsem dogodkom. Zaradi tega se je koordinacija slovenskih društev v Istri odločila, da se bodo Dnevi slovenske kulture raztegnili v tri oktobrske tedne.

V Pulju so se letošnji kulturni dnevi začeli s koncertom moške vokalne skupine iz francoskega Aumetza in sklenili z otvoritvijo razstave arhitekta Franca Branka Ancelja.

V Umagu so, kot je v navadi, tudi letos pripravili dva dogodka. Razstavo fotokluba iz slovenske-

ga prosvetnega društva Bazovica z Reke so s pesmijo – tudi to je že tradicija – odprle pevke ženskega pevskega zbora Ajda. Sledil je slovenski folklorni večer, na katerem so nastopili plesalke in plesalci iz domačega društva in z Reke. Obiskala jih je tudi skupina iz Grašiča, ki je z zgodbo o Šavrinki, navdušila obiskovalce.

Zelo bogat program so tokrat pripravili v Slovenskem kulturnem društvu Lipa v Buzetu. Nastopil je Mešani pevski zbor Bazovica z Reke, iz Izole je prišla Marjetka Popovski, iz Hrvatinov tamkajšnja folklorna skupina, predstavili pa so se tudi učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika, ki so za Dneve slovenske kulture pripravili recital z izbranimi citati iz del Ivana Cankarja.

Obiskovalci v Buzetu so lahko občudovali tudi razstavo Sledi pre-

teklosti, avtorice Maje Alessio iz Izole. Razstava je skoraj v celoti posvečena glagolici, Istri, kamnu, rdeči zemlji.

Predsednica Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, Barbara Riman meni, da je prireditev Dnevi slovenske kulture v Istri lahko lep zgled povezovanja tudi za ostala slovenska društva na Hrvaškem, ko pravi: »Občudujem slovenska društva v Istri. To, kar delajo, je zelo pomembno. Moja velika želja je, da bi na podoben način povezali vsa slovenska društva na Hrvaškem. A je to, v tem trenutku, skorajda nemogoče. Stroški so veliki, predvsem za bolj oddaljena društva, kot recimo društvo iz Dubrovnika, ali Osijeka. Potrebovali bi več finančnih sredstev. Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu nas sicer podpira, a denarja vedno zmanjkuje.«

Rudi Merljak iz Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu na Dnevih slovenske kulture v Buzetu

Zbor KPD Bazovica iz Reke na Dnevih slovenske kulture v Buzetu

Maja Tatković Diklić
in Kristina Slana Černe

f

francozi na Dnevih slovenske kulture

Aprila je zbor Encijan gostoval na festivalu zborov Mines Choeurs v francoskem mestu Aumetz. Oktobra je bil čas, da aumeški zbor Les Voix De l'Est vrne obisk.

Na Dnevih slovenske kulture je v Galeriji SKD Istra pred številno publiko nastopil zbor Les Voix De l'Est. Nastopili pa so tudi domačini, zbor Encijan. Člani vokalne skupine Les Voix De l'Est so se publiki predstavili s pestrim glasbenim programom. Poslušalci so doživeli pravo glasbeno potovanje, na katerem je prevladoval vokalni mozaik znanih slovenskih, hrvaških, italijanskih in francoskih skladb. Prevladovala je a cappella vokalna interpretacija. Nastop francoskega zbora je požel velik aplavz in zadovoljstvo publike, saj je bilo mogoče kakovost gostujoče vokalne skupine hitro opaziti.

S svojim repertoarjem je nastopil tudi zbor Encijan, ki je pod vodstvom zborovodje Ine Cerovečki doživeto zapel skladbe različnih vokalnih glasbenih oblik, od ljudskih do popularnih skladb.

Nastop domačinov - zbor Encijan

Les Voix De l'Est

Vesna Šereš

d an slovenske kulture v Umagu

V sklopu tradicionalnih Dnevov slovenske kulture v Istri je SKD Ajda letos v Umagu organizirala fotografsko razstavo in večer slovenske folklore.

Nastop folklorne skupine Ajda

Zbrali smo se v soboto, 20. oktobra, v MMC, kjer je naš pevski zbor s pesmijo odprl razstavo z naslovom TIHOŽITJA, s katero se nam je predstavila fotografska skupina KPD Bazovica z Reke. Po uvod-

nem pozdravu predsednice našega društva Danice Bojković, je nekaj besed o razstavljenih fotografijah povedala gospa Anita Hromin. Prizadevni člani fotografske sekcije delujejo znotraj različnih žanrov

in motivov, tokrat so postavili na ogled svoja dela na temo tihožitja. Z zanimanjem smo si ogledali čudovite fotografije.

Prireditve se je nadaljevala v dvorani s spletom slovenskih plesov v izvedbi skupine SKD Ajda. Danica Bojković je pozdravila vse prisotne, med njimi župana Umaga Vilija Bassaneseja, predstojnika Oddelka za družbene dejavnosti pri Mestni občini Umag(o) Slavišo Šmalca in ravnateljico Ustanove FESTUM Umag(o) Lariso Gašperini. Zbrane je potem nagovoril še župan.

Prireditve je povezovala Irena Blažič, ki je v uvodu predstavila folklorno skupino Ajda. Njeni začetki segajo nedaleč nazaj, v september 2016, ko je štela pet parov, danes pa v njej pleše že deset parov, oblečenih v prelepe gorenjske narodne noše. Nastopili so že na številnih odrih, na prireditvah našega društva, na Vseslovenskem srečanju v Opatiji, na gostovanju v Splitu, na Reki, na Večeru nacionalnih manjšin v Bjelovarju in nazadnje na prireditvi Dobrodošli doma v Brežicah. Vodja in koreografinja skupine je Evelin Semeši, tudi sama plesalka z dolgoletnimi izkušnjami. V nadaljevanju so Ajdovci zaplesali še tržaško Stu ledi in polko Muzikant.

Sledila je predstavitev KD Šavri in Anka Šavrinke iz Gračišča v Sloveniji. Društvo deluje že polnih dvaindvajset let. Trudijo se

Umaški župan Vili Bassanese i Danica Bojković

ohranjati kulturno dediščino naših prednikov. S plesom s pletarji na glavah in skeči so nam približali življenje Šavrinke, ki je bila večna popotnica med domom, Istro in Trstom, življenje žene, matere, ki je morala opravljati to težko in zahtevno delo, da je lahko preživljala svojo številčno družino.

Sami pravijo tako: »Mi Šavrini »kantamo«, plešemo, pletemo, predemo, ino šivamo »kur ambot«, gdemo na posebne inštrumente, kot so: grablje, šegon, ramonika, bajs in anka na bučo.« Pa tudi osla so pripeljali s seboj in s svojimi storijami nasmejali prisotno pu-

Šavrini in anka Šavrinke

bliko, ki jih je nagradila z velikim aplavzom.

Kot zadnja se nam je predstavila folklorna skupina KPD Bazovica z Reke, ki letos praznuje deseto obletnico nove zasedbe in ponovne obuditve delovanja.

Skupina šteje šestindvajset članov. Vodi jo Nataša Grlica, za glasbeno spremljavo pa skrbijo Ivan Simić na harmoniki, Ivor Vasić na bugariji in Ivan Fajta na kontrabasu. Ker so nekatere članice skupine tudi izkušene šivilje, si noše po večini izdelujejo same. Poleg slovenskih plesov plešejo tudi nekaj hrvaških,

med njimi zaključno kolo iz opere Ero s onoga svijeta. Nam so se tokrat predstavili z gorenjskim in prekmurskim venčkom.

Čudovit in živopisen program nas je spravil v dobro voljo, ki se je potem nadaljevala v druženju ob dobri hrani, pijači in sladicah, ki sta jih spekli naši pridni Ajdovski.

Preuzeto; Glas Istre

k
.....

karavana slovenske kulture u Istri

Ključni je to kulturni događaj za Slovence u Istri, naglasio je Rudi Merljak, državni tajnik u vladinom uredu za Slovence u iseljeništvu i po svijetu * Programi se održavaju u svim istarskim gradovima u kojima djeluju slovenska društva, u Buzetu, Puli, Poreču, Labinu, Umagu i Lovranu.

Predsjednik slovenskega društva Lipa iz Buzeta Boris Grželj

Slovensko kulturno društvo "Lipa" iz Buzeta koje više od desetljeća svojim djelovanjem njeguje slovenski jezik, tradiciju i običaje kroz glazbu i kreativno stvaralaštvo, uključilo se u ovogodišnje izdanje festivala slovenske kulture te u sklopu tradicionalnih Dana slovenske kulture u Istri organiziralo sadržajan program u buzetskom Narodnom domu.

SAVEZ SE VRATIO KUĆI

Nazočni su bili predstavnici Slovenskoga doma, Kulturno-prosvjetnog društva Rijeka gdje je 1992. godine osnovana krovna organizacija - Savez slovenskih društva u Hrvatskoj. Savez se nakon prvog mandata preselio u Zagreb gdje je djelovao do ove godine da bi se ponovo vratio kući, u Rijeku.

- Drago mi je da je karavana Dana slovenske kulture u Istri posjetila i Buzet što je, uz ostalo, još jedna potvrda suradnje koju Buzet razvija s mnogim gradovima i općinama u susjednoj Sloveniji, istaknuo je gradonačelnik Buzeta Siniša Žulić.

Zadovoljstvo što su Dani slovenske kulture u Istri postali jedan tradici-

onalan jesenji festival, izrazio je i Rudi Merljak, državni tajnik u vladinom uredu za Slovence u iseljeništvu i po svijetu. "Ključni je to kulturni događaj za Slovence u Istri", naglasio je Merljak.

Programi se održavaju u svim istarskim gradovima u kojima djeluju slovenska društva, u Buzetu, Puli, Poreču, Labinu, Umagu i Lovranu, a pokrovitelji su Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu i Savjet za nacionalne manjine RH.

DOPUNSKA NASTAVA SLOVENSKEG

Slovensku večer otvorio je predsjednik "Lipe" Boris Grželj, a u programu su svojim nastupom uveli polaznici dopunske nastave slovenskog jezika i kulture koji se već devetu godinu u Buzetu održava u okrilju "Lipe" i uz podršku ministarstva obrazovanja Slovenije.

- Skupina odraslih koju poučavam četvrtu školsku godinu sve je veća i trenutno broji 14 polaznika. Nastavu slovenskog koja se odvija jednom tjedno u sjedištu Gradskog društva Crvenog križa u ovoj smo školskoj godini posvetili najvećem slovenskom književniku, pjesniku i

Maja Tatković Diklić

publicistu Ivanu Cankaru uz 100-tu obljetnicu njegove smrti, pa smo tako i program, predstavljen u sklopu Dana slovenske kulture, posvetili Cankarovo godini, a pridružio nam se mladi gitarist Jure Černeha, istaknula je učiteljica slovenskog jezika i kulture Eva Ciglar.

Nastupio je mješoviti pjevački zbor KPD Bazovica iz Rijeke, recitacijama su se predstavili učenici slovenskog jezika iz Osnovne škole "Vazmoslav Gržalja" Buzet za koje nastavu vodi učiteljica Andrea Šlosar, osnovci Nikola Vivoda i Keira Krančič Golojka. U bužetskoj školi slovenski jezik i kultura izbor ni je predmet po modelu C i održava se dva sata tjedno. Uslijedio je nastup Marjetke Popovski iz Izole, folklornog društva Oljka iz Hrvatin. Otvorena je potom izložba slika Nede Zupan iz Buzeta i Maje Alesio iz Kopra. (G. ČALIĆ ŠVERKO)

r

evolucija puljskih vizur – razstava Franca Branka Ancelja

Na pobudo Sveta slovenske narodne manjšine mesta Pulj in njegove predsednice Marije Langer ter v sodelovanju z umetnostno zgodovinarko Gorko Ostojić Cvajner, je bila 27. oktobra v Galeriji Cvajner odprta razstava 70 izbranih fotografij iz knjige Sto let puljskih vizur. Razstava je bila zaključek letošnjih Dnevov slovenske kulture v Istri.

»Bil je izjemen intelektualac, osebnost argumentov, človek, ki nikoli ni skrival svojega stališča. Že tri leta in pol ga ni med nami, je pa vse kakor tukaj za vse tiste, ki so poslušali njegove besede in spremljali njegovo delo,« je povedala Gorka Ostojić Cvajner ob odprtju razstave 70 dokumentarnih primerjalnih fotografij Pulja, nekoč in danes.

Knjiga Sto let puljskih vizur vsebuje zbrane Anceljeve feljtone in pole-

mične članke, 40 besedil, ki jih je Ancelj objavil v časopisu Glas Istre med januarjem 2007 in junijem 2008. Arhivske in avtorske fotografije so paralelno postavljene zaradi analitično-primerjalnega Anceljevega komentarja o urbani kulturi, arhitekturi in urbanizmu Pulja.

Gorka Ostojić Cvajner na odprtju razstave

Razstava Franca Branka Ancelja

Maja Tatkovic Diklic

S
.....

proščeno in z nasmehom – nova dirigentka Encijana

Septembra se je od zbora Encijan poslovila dolgoletna zborovodja Paola Stermotič. Zamenjala jo je mlada Ina Cerovečki. Čeprav je stara 24 let, njen glasbeno-umetniški pristop so v Encijanu hitro sprejeli.

Ina Cerovečki

Od septembra vodite zbor Encijan v SKD Istra. Kakšen se vam zdi zbor in njegovi člani?

Vse od mojega prihoda v zbor so vsi zelo prijazni, imajo dobre namene in so odprti za sodelovanje, kar mi je do sedaj veliko pomagalo. Vsi skupaj smo šli skozi obdobje prilagajanja, ki je bilo sicer kratko. Člani zbora so od prve vaje odprti za nove predloge pesmi, zlahka so se prilagodili novemu načinu vodenja vaj in dirigiranja. Verjamem, da se s smehom in sproščenim vzdušjem na vajah vse lahko reši.

Encijanov repertoar je precej pisan - poje slovenske pesmi, pa tudi hrvaške, duhovne skladbe, popevke. Kaj vi menite o repertoarju? Ali ste začeli vaditi kakšno novo pesem?

Encijanov repertoar je kar različen, in to mi je všeč. Verjamem, da vsak zbor kaže svojo kvaliteto z obširnim repertoarjem. Tako vsak najde pesem, ki mu je všeč, in uživa ob izvajanju glasbe. To filozofijo bom tudi nadaljevala. Do sedaj smo se naučili nekaj novih pesmi, kot sta Can't help falling in love with you in Nocoj pa, oh nocoj. Slednja je tradicionalna slovenska pesem, ki se izvaja a cappella. Malo smo pre-

delali aranžma in jo izvajamo v stilu jazza ob spremljavi kitare, bas kitare, klavirja in violine. Na ta način tradicionalna pesem dobi povsem novo obleko. Trenutno pripravljamo božični repertoar za prihajajoče nastope.

Kakšni so vaši umetniški načrti za Encijan? Dosedanja zborovodja Paola Stermotič je imela enkraten glasbeno-umetniški pristop? Kakšne so vaše ideje?

Verjamem, da ima vsak dirigent svoj enkraten glasbeno-umetniški pristop. Moj načrt za Encijan je najprej začeti z novim repertoarjem, delati na vokalni tehniki ter ohraniti sproščeno in pozitivno energijo v zboru. Naslednji nastop je že 2. decembra na tradicionalnem glasbenem Adventnem vencu (Fontana v Ciscuttijevi ulici), kjer bomo zapeli tri nove pesmi. 21. decembra bo sledil naslednji nastop, božični koncert, ki bo v Cerkvi sv. Frančiška ob 20. uri.

Prirejamo veliko lepih stvari, gostimo veliko dobrih ljudi, predstavili bomo aranžmaje in ob vsem pa bo zagotovo polno pozitivne energije. Vsekakor, vsi ste povabljeni na naše koncerte.

Dobrodošla v SKD Istra

Ste zelo mladi. Ali nam lahko poveste nekaj o sebi. Koliko časa se ukvarjate z glasbo? Kakšno je vaše glasbeno izobraževanje? Kaj vam pomeni glasba? Od kod ljubezen do zborovskega petja in kakšna so vaše dosedanje izkušnje?

Ime mi je Ina Cerovečki, stara sem 24 let, in sem magister glasbene pedagogike. Odrasla sem v majhnem mestu Belišče, kjer sem tudi začela peti v otroškem zboru, in sicer pri štirih letih. Po končani srednji glasbeni šoli v Valpovu sem se vpisala Glasbeno akademijo v Pulju. Novembra letos sem končala diplomski študij glasbene pedagogike. Kot sem že omenila, se od majhnega ukvarjam z glasbo in tudi z zborovskim petjem. Ved-

no me navduši kako skupina ljudi ustvari tako skladno glasbo in kako lepo se vse barve glasov ujemajo. Pred prevzemom Encijana sem bila korepetitor in pomočnik dirigenta eno leto, vendar sem od nekdanj

vedela, da hočem voditi svoj zbor in direktno prenašati svoje ideje, znanja, spretnosti in ljubezen do glasbe nanj.

Kako to, da ste se odločili za vodenje slovenskega zbora? Ali vam slovenska glasba predstavlja izziv in na kakšen način jo načrtujete vkomponirati v zborovski repertoar?

V trenutku, ko se mi je odprla možnost prevzema Encijana, sem vedela, da si to želim. Sama moja vloga, vloga dirigenta je zame velik izziv, ker je Encijan moj prvi zbor, ki ga samostojno vodim. Drugi izziv je slovenska ljudska glasba, s katero sem se prvič srečala pred tremi leti. Šest mesecev sem namreč študirala tudi v Ljubljani na Akademiji za glasbo v sklopu Erasmus+ projekta. Tradicionalna slovenska glasba bo vedno na našem repertoarju, vendar pa verjamem, da lahko z novimi in zanimivimi aranžmaji ustvarimo povsem nov, svež glasbeni izraz.

Prvi nastop z Encijanom - Fažana

Maja Tatković Diklić

lasbeno darilo za mesto Pulj

Vsako leto zbor Encijan Puljčanom podari koncert na odprtem, letos je to bilo 9. septembra na Portarati. Obenem je bil to tudi poslovilni koncert dotedanje zborovodje Paole Stermotić, ki je več kot desetletje vodila zbor in postavila Encijan na takšen nivo, kot ga imamo danes.

Encijan na Portarati

Še en uspešen nastop zbora Encijan. Repertoar pa je bil, tako kot vedno, pestra mešanica znanih skladb skladateljev vokalne in zborovske glasbe ter priredb ljudskih skladb. Kot posebna gosta večera sta nastopila pevka Marinella Malić, ki slovi po lepem glasu velikega razpona, in citrar Peter Napret, ki je že nastopal v Pulju. Predstavila sta se tudi vokalna skupina Ad Hoc in moška klapa Histri. Prijetne vokale pevcev so spremljali glasbeniki Alen Bellulo na kitari in mandolini, Srećko Savretić na violini, Tomo Divić na bas kitari in Sandro Vešligaj na klavirju.

Poslovilni nastop zborovodje Paole Stermotić

Kristina Slana Černe
in Maja Tatković Diklić

f

ažani z ljubeznijo

V prostorih multimedijskega centra v Fažani je bil 20. 10. 2018 organiziran festival Fažani z ljubeznijo, na katerem so se predstavila kulturno-umetniška društva narodnih manjšin.

AKD Kolo iz Kopra, KUD Ulika iz Fažane, DPC Peroj 1657 iz Peroja, BKUD Vodnjan iz Vodnjana, MKUD IŽ Sv. Kiril i Metodij iz Pulja, KD Roma Istre ter SKD Istra s svojim zborom Encijan.

Nastop mešanega pevskega zbora Encijan je ob spremljavi violinista Srečka Savretića, pianistke Eme Ulemek, kitarista Alena Bellula in bas kitarista Toma Divića ter pod dirigentsko palico Ine Cerovečki s svojim nastopom in izvedbo različnega glasbenega repertoarja navdušil publiko, ki ga je nagradila z bučnim aplavzom.

Fažani z ljubeznijo - Encijan

Prvi nastop z Ino Cerovečki

Maja Tatković Diklić

b stoti obletnici konca 1. svetovne vojne

Cela Evropa praznuje stoto obletnico konca 1. svetovne vojne. Te pomembne obletnice smo se je spomnili tudi v SKD Istra. 16. novembra je bil na Mornariškem pokopališču v Pulju položen venec, zvečer pa so odprli tudi dve razstavi.

Veleposlanica Republike Slovenije na Hrvaškem, gospa Smiljana Knez, je obiskala Pulj in na Mornariškem pokopališču skupaj z namestnico župana mesta Pulj Eleno Puh Belci položila venec padlim avstro-ogrskim vojakom, med katerimi je bilo tudi veliko Slovencev. Obletnica se je nadaljevala z dvema razstavama.

Soavtor razstave Srečko Maček i z Osrednje knjižnice v Celju

Avtorica prve razstave, ki nosi naslov Pulj pred 1. svetovno vojno, je Nadia Bužleta iz Mestne knjižnice in čitalnice Pulj. V njej predstavlja kulturno, gospodarsko in družbeno življenje v Pulju pred 1. svetovno vojno.

Srečko Maček in Janja Jedlovčnik iz osrednje knjižnice Celje sta avtorja druge razstave z naslovom Celjska 87. pehota, ki prikazuje življenje takratnih slovenskih vojakov iz območja Štajerske in Koroške.

Ob odprtju razstav so govorili veleposlanica RS na Hrvaškem Smiljana Knez, direktorica celjske knjižnice Polona Rifelj in direktorica puljske knjižnice Nela Načinović, gospod Matjaž Marko ter predsednica SKD Istra Danica Avbelj. Prireditev v mestni knjižnici se je končala s zanimivim predavanjem dr. Andreja Rahtena, ki ga je naslovil Življenjska pot kontraadmirala Alojza Vjekoslava Šušteršiča. Zbor Encijan Slovenskega kulturnega društva Istra je dogodek popestril s pesmijo.

Nagovor veleposlanice Republike Slovenije Smiljane Knez

Nastop Encijana na odprtju razstave v Galeriji SKD

Razstava

Klaudija Velimirović

2

Otroški festival
multikulturalnosti

Okrog sto otrok različnih narodnosti se je v nedeljo, 25. novembra, v puljskem Circolu zbralo na 2. Otroškem festivalu multikulturalnosti v organizaciji Slovenskega kulturnega društva Istra Pulj.

Večinsko narodnost sta predstavili dve skupini: skupina Plesaoničica iz Društva Naša djeca, ki jih vodi Branka Sironić, in skupina Latinitas iz OŠ Monte Zaro pod vodstvom Manuele Mišan. Italijansko skupnost je predstavil zbor najmlajših iz društva Piccoli teremoti z vodjo Ester Richter Kontošić, albansko manjšino pa folklorna skupina Zajednice Albanaca IŽ, ki jo vodita Danijel Bučaj in Merita Hoxha.

Folklorna skupina Buzetski biseri pod vodstvom Tatjane Muratagić je bila predstavnica bošnjaške manjšine, črnogorsko manjšino pa je predstavila folklorna skupina Društva perojskih Črnogoracev z vodjo Draganom Vučerićom in koreografom Nerino Štajner. Romska manjšino je predstavila folklorna skupina Terne Romane Luluđa, ki jo vodi Anita Avdi,

Albanska, slovenska in makedonska manjšina, ki imajo v svojih društvih organizirano učenje materne jezika, so sodelovale v programu s skeči in recitacijami. Za

odlično izvedbo so zaslužne naslednje učiteljice: Liza Kajtazi za albanski jezik, Vida Srdoč za slovenski jezik in Saška Janevska za makedonski jezik.

Za pisan program plesa, pesmi in govorne besede, ki je potekal v veseljem vzdušju je poskrbel vodja Šandor Slacki ml., ki je izjemno uspešno animiral otroke. Od prisotnih starših smo po prireditvi lahko slišali veliko pohvalnih besed in navdušenja. Takšni odzivi so nam kot organizatorju v pobudo, saj si želimo, da takšen dogodek postane tradicionalen.

Zakaj se je Slovensko kulturno društvo sploh odločilo za organizacijo takšne prireditve? V statutu društva je zapisano, da društvo aktivno dela na »spodbujanju skladnega mednacionalnega sožitja«. Kot Slovenci živimo skladno v sožitju z drugimi narodi, zato smo začutili željo, da na zabaven način pri najmlajših skozi spoznavanje z novimi kulturami, jeziki in glasbo spodbudimo k razvoju duha tolerance in spoštovanja do drugačnih in različnih, kar je osnova za ohranjanje prijetnega vzdušja in sožitja v Pulju in Istri.

Otroški festival multikulturalnosti je navdušil prisotne

Danica Bojković

k
.....

oncert slovenskih zborov v Tuzli

Na povabilo Slovenske skupnosti Tuzla je v petek, 12. 10. 2018, naš ŽePZ Ajda in še petnajst Ajdovk in Ajdovcev odpotovalo v Tuzlo. Pot je bila zelo dolga, s postanki je trajala skoraj 10 ur, ampak tudi to je kar hitro minilo v prijetni družbi, polni smeha in pesmi.

Nastanjeni smo bili v samem centru mesta, v hotelu Tuzla. To nam je zelo prav prišlo naslednje jutro po zajtrku, ko smo se šli potepat in odkrivat skrite kotičke tega prelepega mesta, polnega zelenja in ljubeznivih ljudi. Seveda smo morali poskusiti prave bosanske čevapčiče v lepini, njihove čorbe, sladice. Obilno kosilo nas je utrudilo, zato smo šli v hotel na počitek, medtem ko je naša predsednica Danica Bojković skupaj s tuzelsko predsednico Dragico Tešić gostovala na lokalni televiziji TV7.ba, kjer je govorila o naši Ajdi, o našem delu in kako se lepo počutimo v Tuzli.

Zvečer je bil v Koncertni dvorani Bosanskega kulturnega centra kon-

cert slovenskih zborov, kjer so sodelovali: ŽePZ Slovenčice iz Tuzle, MePZ Kredarica Novi Sad, MePZ Camerata Slovenica iz Sarajeva, MePZ Davorin Jenko Banja Luka in naš ŽePZ Ajda iz Umaga. Zaradi bolezni je svoj nastop odpovedal Učiteljski PZ Slovenije Emil Adamič iz Ljubljane. Koncert je bil izredno lep.

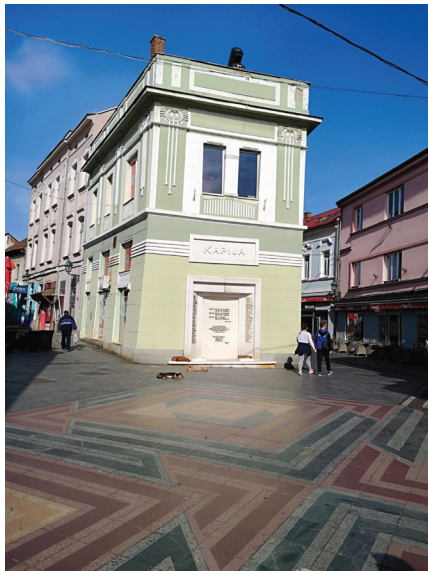
Po koncertu se je skupno druženje nadaljevalo v restavraciji hotela Tuzla, kjer smo se še bolj povezali

in spoznali. Čeprav ni bilo žive glasbe, je naš Radovan s svojo kitaro in petjem dvignil na noge celo dvorano, ki se mu je pridružila pri petju slovenskih, hrvaških, bosanskih in srbskih pesmi.

Naslednje jutro nas je predsednica Dragica peljala na vodeni ogled Tuzle in njenih znamenitosti. Pred hotelom je bronasti kip koze, ki pojasnjuje anekdoto: »Cijela Tuzla jednu kozu muzla«. Za časa Avstro-

Ajdovci pred BKC v Tuzli

Kapija

-Ogrske so morale kmetje pobiti vse koze, a meščani Tuzle so eno skrili, da so lahko preživeli. Njeno mleko je nahranilo skoraj celo Tuzlo.

Hodili smo po lepih širokih ulicah z lepo urejenimi stavbami, arhitekturno zelo lepo oblikovanimi, obdanimi z veliko drevesi, parki in, zelenjem. Mestna veduta nas je popeljala v stari del mesta.

Na trgu, ki je tlakovan v obliki »čilima« je najbolj pretresljiv spomenik Kapija, kjer je granata leta 1995 ubila 71 oseb vseh nacionalnosti, ki so se družili ob nedeljski kavi, se pogovarjali in smejali. Na spomeniku so vpisani verzi znanega bosanskega literata, Maka Dizdara:

»Ovdje se ne živi samo da bi se živjelo, ovdje se ne živi samo da bi se umrlo, ovdje se i umire da bi se živjelo«

Pretreseni smo nadaljevali pot do glavnega trga, imenovanega »Trg slobode«, kjer smo popili pravo turško kavo. Videli smo, kako se je teren poseedel zaradi dolgoletnega izkopavanja soli, ter se napotili proti jezerom do ostankov nekdanjih stolpov za izkop soli in do muzeja. Sprehodili smo se skozi prelep park, ki je znan po treh spomenikih.

Prvi je posvečen 71 umrlim Tuzelčanom v bombardiranju 1995, malo naprej je spomenik »poginulim braniteljem Tuzle i BiH med 1992 in 1995« in tretji padlim vojakom v 2. svetovni vojni. Dragica nam je povedala, da je Tuzla multinacionalen kanton, ki ima okrog 150.000 prebivalcev različnih nacionalnosti. Vsi živijo skupaj in ni nobenega problema, za razliko od drugih delov BiH. Po tem dolgem sprehodu, nam je kar ustrezalo sesti v avtobus in se peljati proti domu. Domov smo prispeli pozno po noči, polni prelepih spominov in vtisov iz Tuzle.

Izmenjava priložnostnih daril

Danica Bojković

S
.....

nemanje manjinski mozaik HTV

V soboto, 28. 9., je novinar HTV, Mario Beganović, s snemalno ekipo prišel v Umag, da bi posnel reportažo o našem društvu Ajda. Najprej je govoril Slaviša Šmalc iz Mestne občine Umag-Umago, ki je pohvalil delo Ajde in poudaril uspešno sodelovanje na kulturnem, ekonomskem in socialnem področju družbe. Umag je znan kot multikulturno mesto, kjer živi veliko manjšin, med njimi tudi slovenska.

Predsednica Danica Bojković je govorila o samih začetkih, kako smo zaradi bližine meje in Slovencev, ki živijo na tem območju, občutili potrebo po ustanovitvi društva, kjer se bomo srečevali, družili, prepevali v slovenščini, brali slovenske knjige in na ta način ohranjali svoj jezik in kulturno identiteto. Povedala je, da je Ajda hitro postala prepoznavna, ne samo v Umagu in okolici, ampak tudi širše – v raznih mestih istrske županije, v Splitu, Zagrebu, Opatiji in na Reki, poleg tega pa so bile naše pevke že dvakrat povabljenе na RTV Ljubljana v oddajo v živo Dobro jutro Slovenija in na Cankarjeve dneve v Sarajevo. Od 200 članov je kar polovica aktivnih, ki plačujejo članarino, samoprispevke, financirajo pa nas tudi Urad Vlade RS, Savjet za nac. manjine RH in Grad Umag. Predsednica je posebno poudarila veliko pomoč Mestne

občine Umag, ki delovanje društva podpira denarno in omogoča brezplačno uporabo prostorov v občinski lasti za prireditve. Seveda na ta

način prihranimo veliko sredstev, ki jih preusmerjamo v realizacijo projektov.

Izpostavila je naše letne manifestacije - Prešernov dan, obletnica Ajde v maju, Čezmejno srečanje 25. 6. in Dneve slo. kulture v Istri – tradicionalno tretji teden oktobra. Letos smo imeli še dva lepa dogodka v aprilu: lutkovno predstavo Maca Papučarica za vrtce in prva dva razreda osnovnih šol, ker jim je

ZPZ Ajda

to obvezno domače branje, konec aprila pa smo zelo uspešno organizirali enega od koncertov 49. pevске revije Primorska poje. Dogodek smo izvedle tako dobro, da so nas iz ZPZ že prosili, da naslednje leto organiziramo enega od slavnostnih koncertov ob 50-letnem jubileju. Sledil je mini portret naše Ane Tilger, ki se je med sprehodom z ekipo ob obali spominjala najpomembnejših trenutkov iz svojega življenja od otroštva do prihoda v Umag.

Naslednji dan smo se sestali na vrtu Mestne palače pri fontani, kjer je naš ŽPZ zapel tri pesmi Ajdov cvet, Luna sije in Pleničke je prala, naša kulinarčna skupina pa je priredila razstavo slovenskih jedi in sladice: ričet, joto, jabolčni zavitek, orehovo potico, pehtranovo potico in janeževe upognjence. Po koncu snemanja in po intervjuju z Moniko Vračar smo se vsi okrepčali in pokusili pripravljene dobrote.

Na vrtu pred Gledališčno dvorano se je začel tretji dan snemanja. Tu so se predstavili učenci dopolnilnega pouka slovenščine s izštevanko: »Sladoled po deset, kdor ga kupi se zastrupi, vija vaja ven.« Učenci so imeli tremo, saj so imeli šele tri ure pouka, Tamara je povedala, da se je vpisala na slovenščino, ker njena mama govori slovensko sama pa bi rada govorila boljše od nje, seveda pa se bo po končani

Folklorna skupina Ajda

osnovni šoli vpisala v srednjo šolo v Kopru. Učiteljica Vida Srdoč je povedala kako poučuje slovenščino, katere učbenike uporablja in kaj pričakuje od svojih učencev.

Potem se je HTV ekipa odpeljala na Punto v mestni mini amfiteater, kjer so naše članice folklorne skupine zaplesale Stu ledi in polko Muzikant. Nena Učkar je predstavila žensko in moško narodno nošo, pokazala njihove osnovne dele in povedala, da smo jih naročili direktno iz Slovenije. Vreme je bilo prekrasno, v ozadju pa lep pogled na staro mesto. Na koncu smo s TV ekipo zaključili v restavraciji na sami obali in pregledovali vtise s tridnevnega snemanja. Dogovorili smo se še za portret našega mladega umetnika Andraža Šereša, naslednjo pomlad.

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine

Maja Tatković Diklić

oj dan

Zjutraj, še vedno v pižami, popijem kavo, ki jo je pripravil moj mož. Ob vikendih to dolgo traja. Potem pospravim posteljo, se umijem in se preoblečem. Preverim, če imam vse, kar potrebujem za kosilo in ga začnem pripravljati. Ob nedeljah so ponavadi na kosilu moji hčerki, zet in moj vnuk.

Popoldne gremo na sprehod ali počitek. Zvečer rada berem knjigo ali gledam televizijo, seveda spet v pižami.

Ankica Grgurić

Ob delavnikih vstanem ob 6h. Umijem se, se oblečem in potem pripravim kavo. Kavo si vzamem na delo in ob 7h začnem delati. Delam do 3h popoldne. Potem ponavadi grem k mami in ji odnesem kaj za kosilo in tam skupaj jeva. Po kosilu grem na sprehod ali na kakšno rekreacijo. Okoli 7h grem še enkrat k mami, da ji pripravim tablete, ki jih mora piti vsak dan, in ji prinesem vse kar rabi za nasledni dan. Okoli 9h grem spat.

Ob vikendih vstanem okoli 8h in pijem kavo do 10h. Medtem se perilo pere v pralnici in jaz počistim po hiši. Potem grem na tržnico in k mami ali na kakšen sprehod. Popoldne grem kam na izlet ali gledam televizijo. Zvečer grem k mami in na sprehod s prijateljicami.

Suzana Brenčič

Zjutraj, kadar vstanem, se umijem in oblečem, pospravim posteljo in pripravim torbo. Potem popijem kavo z možem in s sinom. Potem sedimo pri mizi in jemo zajtrk.

Če imam čas, preberem poročila na internetu. Potem grem na delo, a pred tem peljem sina v šolo. Ko pridem na delo, me že čakajo stranke in jutro hitro mine.

Helena Blažič

Vsako jutro vstanem, potem se najprej umijem, obrijem in oblečem. Potem zajtrkujem in popijem črno kavo.

Dopoldne grem v mesto, družim in pogovarjam se s prijatelji. Potem grem domov skuhat kosilo. Ko pojem, se odpočijem in gledam televizijo.

Popoldne vstanem s kavča in se ukvarjam s športom. Včasih tudi berem.

Po večerji gledam in poslušam televizijo. Ko se naveličam gledati, grem spat.

Valter Sirotić

1

ektorat slovenskega jezika na Reki

Povzeto po:
Facebook profil KPD Bazovica

Pred približno letom dni sta dekanja Filozofske fakultete na Reki in veleposlanica Republike Slovenije na Hrvaškem podpisali pismo o nameri kot rezultat večletnih prizadevanj, da bi omogočili poučevanje slovenščine v Primorsko-Goranski regiji tudi na univerzitetni ravni.

Sporazum o ustanovitvi lektorata za slovenski jezik sta rektorja reške in ljubljanske univerze podpisala 23. marca 2018. Lektorat je uvrščen v študijski program reške Filozofske fakultete za študijsko leto 2018/2019 in se bo pričel odvijal v drugem semestru tega študijskega leta.

Slovenski jezik je eden izmed študijskih programov tudi na univerzah v tujini in ga na različnih ravneh študira več kot 2500 študentov. Primorsko-Goranska regija in Slovenija sta od nekdaj tesno povezani. Vse bolj se krepijo gospodarske in kulturne vezi ter sodelovanje na skupnih čezmejnih projektih. Tesno sodelovanje veže tudi znanstvene in raziskovalne institucije. Prav zaradi tega je smiselno zagotoviti prisotnost slovenskega jezika na vseh ravneh izobraževanja, od predšolske do visokošolske ravni.

Veleposlanica Smiljana Knez na odprtju lektorata slovenskega jezika

Odprtje lektorata na Filozofski fakulteti na Reki

Maja Tatković Diklić

islo zelje: metla za želodec in črevesje

Krepi imunski sistem, izboljšuje prebavo in čisti jetra ter kri: kislo zelje pozimi ne sme manjkati na krožniku; ker dviguje razpoloženje, si ga privoščimo vsak dan.

Na jedilniku tistih, ki prisegajo na zdravo in uravnoteženo prehrano, ne sme manjkati kislo zelje. To je v naših krajih v zimskem času tradicija, sezonska zelenjava je med pomanjkanjem svežega sadja in zelenjave zagotavljala potrebne vitamine in minerale. Kislo zelje je pomemben vir vitamina C, kar pomeni, da ugodno vpliva na imunski sistem in ga je posebno koristno uživati pozimi; sto gramov vsebuje okoli 20 mg tega vitamina.

Kislo zelje je nizkokalorično živilo zaradi majhne vsebnosti maščob in ogljikovih hidratov. Je bogat vir vitamina C ter vsebuje veliko karotenoidov, predvsem β – karoten. Značilnost zelja je tudi vsebnost spojin glukozinolatov, ki dajejo zelju rahlo grenek, pekoč in oster okus. Skupaj s prej omenjenimi vitamini in fenolnimi spojinami prispevajo h hranilni vrednosti zelja. Zelje sicer vsebuje tudi minerala cink in železo. Eno tretjino vseh ogljikovih hidratov sestavljajo prehranske vlaknine, ki pospešujejo prebavo ter pozitivno vplivajo na črevesno mikrofloro.

KISLO ZELJE Z MLETIM MESOM

Sestavine

- 150 g riža
- sol
- olje – olivno
- 400 g mletega mesa
- poper
- mleta rdeča paprika
- maslo
- 500 g kislega zelja
- 2 sveža paradižnika
- 2 dl kisle smetane
- 1 dl vode
- jušna kocka

Priprava

Riž skuhamo v slani vodi, nato ga dobro odcedimo. V ponvi segrejemo olje in na njem prepražimo mleto meso. Pražimo toliko časa, da postane lepo opečeno iz vseh strani. Solimo, popramo in dodamo malo mlete rdeče paprike.

Jena posodo namažemo z maslom. Na dno damo polovico kislega zelja, nanj pa polovico narezanega paradižnika. Pokrijemo z mletim mesom in rižem. Na vrh damo še preostalo kislo zelje in paradižnik.

V posodici zmešamo kislo smetano z vodo, v kateri smo raztopili jušno kocko. Prelijemo preko zelja in pečemo 40 minut na 180 °C.

ŠTAJERSKO »TENSTANO« KISLO ZELJE

Sestavine

- 1 kg domačega kisaega zelja (lahko tudi kupljeno)
- 2-3 lovorovi listi
- 1 čajna žlička cele kumine
- 2-3 stroki strtega česna
- cel poper
- sol
- ostra moka
- voda
- olje
- 2 majhni čebuli

Priprava

Zelje stresemo v posodo (če je prekislo, ga lahko pred tem speremo z vodo in odcedimo), dodamo lovorjev list, kumino, cel poper, strt česen, sol. Zelje kuhamo toliko časa, da je kuhano, to je okoli 1 ure. Posebej v kozici na malo olja pražimo drobno sesekljano čebulo, da lepo porjavi. Prepraženo čebulo stresemo v posodo in še malo pokuhamo (15-20 minut). V zmes dodamo še eno konzervo rjavega fižola. Tik pred koncem v posebni posodici premešamo vodo in ostro moko (z ostro moko ne nastanejo grudice) in dodamo v zmes z zeljem, tako, da se lepo zgosti. Po okusu solimo in popramo. Zelje po tem receptu je primerno kot prikuha mesu, pečenicam, krvavicam.

KMEČKA POJEDINA - KISLO ZELJE S KROMPIRJEM

Sestavine

- 70 dag narezanega kislega zelja
- 70 dag na kocke narezanega krompirja
- 2 čebuli
- 10 dag prekajene slanine
- 1/2 kg prekajenih svinjskih reber
- maščoba
- mleta rdeča paprika
- paradižnikova mezga
- sol
- poper
- goveja kocka (po potrebi)
- mleti česen
- moka

testo za štruklje (vlečeno testo)

- drobtine
- stopljenega margarina

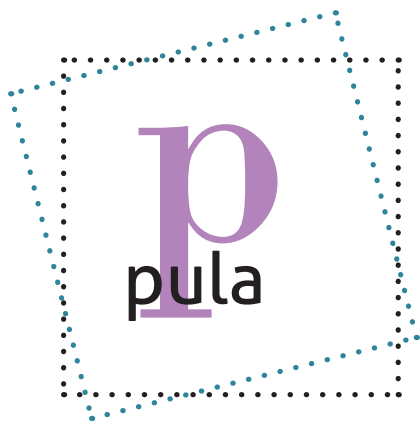
Priprava

Zelje, prekajena svinjska rebra in krompir skuhamo ločeno. Na maščobi prepražimo nasekljano čebulo skupaj z drobno narezano prekajeno slanino, nato dodamo žlico mlete rdeče paprike, dve žlici pasiranega paradižnika in malo moke. Še malo popražimo in dodamo odcejeno zelje in skupaj z vodo malo pretlačen krompir. Dobro zmešamo in po potrebi še posolimo. Po okusu lahko dodamo še malo popra, jušno kocko in mleti česen. Na rahlem ognju naj vre še par minut, nato odstavimo. Na koncu dodamo še kuhana prekajena svinjska rebra.

Masleni štruklji:

naredimo vlečeno testo po receptu za osnovno vlečeno testo. Testo naj počiva cca. 2 uri (se lepše vleče), nato ga tanko razvaljamo. Raztopimo poljubno količino margarine, cca. 15 dag in jo z žlico neenakomerno prelijemo po razvlečenem testu, nato po margarini posujemo še malo krušnih drobtin. Testo zvijemo kot za zavitek in ga razdelimo na tri enake dele. Štruklje zavijemo v gazo in jih kuhamo v slanem kropu cca. 30 minut. Kuhamo na rahlem ognju. Kuhane štruklje odcedimo in jih narežemo na poljubne kolobarčke. Na margarini prepražimo malo drobtin in štruklje prelijemo.

Štruklji so priloga k enolončnici.

od 1.12. do 31.12.

Pričaonica Bake Mraz

Pričaonica Bake Mraz

Giardini, Pulj

Ob 10.00 in 17.00 vsak dan

19. 12. 2018

Koncert simfonijskega orkestra HNK Ivana pl. Zajca Reka

INK Pulj

Ob 20h

24.12.2018

Anelidi & pulska padela

Gastro-glasbeni program

Tržnica, Pulj

Ob 9.00h

26. 12. 2018

Rock-Ta-Rata

Detour, koncert

Portarata, Pulj

Ob 20.30h

26. 12. 2018

HoHoHo Run

Humanitarni tek

Štart: ulica 1. maja

Umag ob 8.30h

26. 12., 30. 12. 2018 in

06. 01. 2019

Žive jaslice

Sv. Lovreč

Od 17h do 20h

31.12.2018

Gustafi & Studio glazbene kreativnosti

Čarobna frula

Trg kralja Tomislava, Pulj
ob 12h

A photograph of a winter forest. The trees are heavily covered in snow, and the ground is a smooth, white expanse. Numerous warm, glowing bokeh lights are scattered throughout the scene, creating a magical and cozy atmosphere. The lights appear to be coming from string lights or small lanterns hanging in the trees.

"Lotevati se neke stvari na vedno enak način in obenem pričakovati vsakič drugačne rezultate, je najzanesljivejši znak norosti."

Albert Einstein

mavrica